

Vammaisneuvosto

13.03.2024

Kokoustiedot

Aika 13.03.2024 klo 17:00 - 20:35
Kokoustaiko klo 19.01-19.06.

Paikka Sähköinen kokous (teams)

Läsnä	Kuusela Pirkko	puheenjohtaja	
	Valtonen Marsa	1. varapuheenjohtaja	
	Ahlgren Rosita	2. varapuheenjohtaja	
	Koskinen Juha-Matti	3. varapuheenjohtaja	
	Bäckström Hanna	jäsen	
	Cehlin Annabelle	jäsen	
	Huotari Eino	jäsen	
	Kaartinen Mika	jäsen	
	Kallioja Timo	jäsen	
	Karlsson Inger	jäsen	
	Manni Sari	jäsen	
	Hemgård Lisbeth	jäsen	
	Ojala Kaj-Christer	jäsen	
	Paasikivi Tom	jäsen	
	Paimela Helena	jäsen	
	Penttilä Kaisa	jäsen	
	Salmi Risto	jäsen	saapui klo 17.05
	Törnqvist-Björklund Marika	jäsen	
	Vasica Katarina	jäsen	
	Österberg Hanne	jäsen	
	Hokkanen Timo	palvelualuejohtaja, vammaispalvelut	
	Sanna Mohsen	palveluyksikköpäällikkö	saapui klo 18.16, poistui klo 19.01.
	Puurunen Veli-Pekka	hallintoylilääkäri	poistui klo 18.21.
	Sihvonen Kati	erityisasiantuntija	saapui klo 18.16, poistui klo 19.01.
	Ticklén Marion	logistiikkapalvelujen päällikkö	poistui klo 20.28.
	Hietala Kalle	hallinnon asiantuntija, sihteeri	

Allekirjoitukset

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Kalle Hietala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Lisbeth Hemgård
pöytäkirjantarkastaja

Eino Huotari
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 20.03.2024

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 18		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 19		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 20		Yhteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen esittely ja ajankohtaiset asiat	8
§ 21		Itsemääräämisoikeuden tukemisen seuranta ja ohjaaminen	10
§ 22		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	12
§ 23		Vammaisneuvoston aloite koskien kuljetuspalvelujen myöntämisestä mielenterveyskuntoutujille	14
§ 24		Ilmoitusasiat	17
§ 25		Muut asiat	18

§ 18

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 19

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. Hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Lisbeth Hemgård ja Eino Huotari sekä
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Jäsen Salmi saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.05.

Vammaisneuvosto esitti, että jatkossa kokouksissa käsitellään omana asiakohtanaan muut asiat. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. Lisätä esityslistan asiakohtaksi "muut asiat". Esityslistan asiat käsitellään tämän asian jälkeen seuraavassa järjestyksessä:

§ 20 Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen esittely ja ajankohtaiset asiat
§ 21 Itsemääräämisoikeuden tukemisen seuranta ja ohjaaminen
§ 22 Katsaus ajankohtaisiin asioihin
§ 23 Vammaisneuvoston aloite koskien kuljetustalvelujen myöntämisestä mielenterveyskuntoutujille
§ 24 Ilmoitusasiat
§ 25 Muut asiat

2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Lisbeth Hemgård ja Eino Huotari,
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet palvelualuejohtaja Timo Hokkaselle, logistiikkatalvelujen päällikkö Marion Ticklénille, hallintoylilääkäri Veli-Pekka Puuruselle, palveluyksikköpäällikkö Sanna Mohsenille ja erityisasiantuntija Kati Sihvoselle sekä
4. jatkossa kokouksissa käsitellään asiakohta muut asiat.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

7/19

Vammaisneuvosto

§ 19

13.03.2024

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä. Toimitin voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitin päätämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päätätä toimintasäännössään

1073/00.01.02/2024

Vammaisneuvosto 13.03.2024 § 20

§ 20

Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen esittely ja ajankohtaiset asiat

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus
Puurunen Veli-Pekka

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen esittelyn sekä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esiteltiin seuraavia asioita:

- Yhteiset sosiaali- ja terveystalvelut palvelualueen esittely
- Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen ajankohtaiset asiat

Käsittelyn aikana vammaisneuvosto nosti esille seuraavia asioita:

- Sairaaloiden talvelujen laadussa merkittävää vaihtelua
- digitalveluiden haasteet
- järjestöyhteistyöhön liittyvät ristiriidat
- puhelinpalveluiden haasteet
- henkilöstön saatavuuden parantuminen
- Takaisinsoittojärjestelmän haasteet

Palveluyksikköpäällikkö Mohsen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 18.16.

Erityisasiantuntija Sihvonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 18.16.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Yhteiset sosiaali- ja terveystalveluiden palvelualueella tuotetaan asukkaiden terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua parantavia sosiaali- ja terveystalveluita. Yhteisten sosiaali- ja terveystalveluiden vastuulle kuuluu

järjestää avosairaanhoidon palvelut, kuntoutuspalvelut, suun terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä aikuissosiaalityön palvelut.

Toiminnan painopisteitä yhteisissä sosiaali- ja terveyspalveluissa ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden parantaminen, pandemiavuosina syntyneen hoito- ja palveluvelan korjaaminen, palveluprosessien kehittäminen asiakaslähtöisiksi, palvelujen suunnittelu asiakkaan tarpeista käsin sekä vaikuttavuuden kehittäminen.

Vammaisneuvostolle esitellään yhteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen yleisesittelyn lisäksi palvelualueen ajankohtaiskatsaus.

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Päätöshistoria

1081/00.02.03/2024

Vammaisneuvosto 13.03.2024 § 21

§ 21

Itsemääräämisoikeuden tukemisen seuranta ja ohjaaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sanna Mohsen

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun tilannekatsauksen itsemääräämisoikeuden tukemisesta ja
2. antaa evästyksiä Itsemääräämisoikeuden tukemisen jatkovalmisteluun.

Käsittely

Hallintoylilääkäri Puurunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.21.

Käsittelyn aikana vammaisneuvosto nosti esille seuraavia asioita:

- Laajennetun edunvalvonnan suhteutuminen itsemääräämisoikeuden teemaan.
- huomioidaanko omaisten läsnäolo IMO-työryhmän työskentelyssä
- Kenelle työryhmä raportoi
- seurataanko ja tilastoidaanko tapahtuvia rajoitustoimenpiteitä
- Onko henkilöstöllä ammatilliset valmiudet rajoitustoimenpiteiden tekemiseen ja harjoitetaanko ammattitaitoa säännöllisesti.

Palveluyksikköpäällikkö Mohsen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä klo 19.01.

Erityisasiantuntija Sihvonen Mohsen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä klo 19.01.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.01-19.06.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaispalvelujen asumisyksiköissä asuvien kehitysvammaisten henkilöiden itsenäisen toiminnan ja itsemääräämisoikeuden tukeminen (IMO) on olennainen osa vammaispalvelujen työtä. Kehitysvammaisten henkilön itsenäistä päätöksentekoa voidaan rajoittaa hänen tai toisten henkilöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi. Pitkäkestoista rajoittamista varten tarvitaan kirjallinen päätös ja päätöksentekijän tukena on oltava asiantuntemusta lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön aloilta.

Itsemääräämisoikeuden tukemisen tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle palvelunkäyttäjälle mahdollisimman itsenäinen elämä ja päätöksenteko omista asioistaan, toisten oikeuksia kunnioittaen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalveluissa on tammikuussa 2024 käynnistynyt säännöllisesti kokoontuva työryhmä IMO-työryhmä, jonka tehtävänä on arvioida rajoituspäätösten ja ehdotettujen rajoitustoimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta sekä keinoja, joilla vammaispalveluissa voidaan vähentää rajoitustoimenpiteiden tarvetta.

Vammaisneuvostolle esitellään Itsemääräämisoikeuden tukemisen työryhmää. Pyydetään vammaisneuvostoa esittämään näkemyksensä vammaispalveluissa toteutettavasta IMO-työstä.

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Päätöshistoria

§ 22

Katsaus ajankohtaisiin asioihin**Päätösehdotus**

Vammaisneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

Kuljetuspalvelujen ajankohtaiskatsauksessa nostettiin käsittelyn aikana seuraavia asioita:

- kuljetuspalvelujen kustannukset ovat suurempia Espoossa kuin muualla Länsi-Uudenmaan alueella.
- Kerätäänkö tilastointia muualta Länsi-Uudenmaan alueelta käytössä olevasta kalustosta.

Varajäsen Walls Puheenjohtaja Kuuselan kannattamana esitti pöytäkirjaan kirjattavaksi seuraavaa merkintää:

”Länsi-Uudenmaan vammaisneuvosto toivoo, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelut tiedottaa jatkossa ajankohtaisista asioista asiakkailleen nykyistä paremmin ja ajantasaisemmin kaikissa vammaispalveluihin liittyvissä asioissa (myös esim. teknisistä ongelmista ja häiriötilanteista, jotka vaikuttavat palveluiden saatavuuteen ja/tai jatkumiseen) mahdollisimman varhaisessa vaiheessa luvn.fi - verkkosivuillaan, jotta sekä asiakkaat että palveluntuottajat saavat nykyistä paremmin ajantasaista tietoa hyvinvointialueen vammaispalveluista.”

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Kuljetuspalvelujen ajankohtaiskatsaus
2. Vammaispalvelujen ajankohtaiskatsaus
3. Espoon kaupungin osoittama lausuntopyyntö vammaisneuvostolle koskien kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointitarpeista vuosille 2025-2034

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

13/19

Vammaisneuvosto

§ 22

13.03.2024

Liitteet

Oheismateriaali

Vammaisneuvosto 13.03.2024 § 23

§ 23

Vammaisneuvoston aloite koskien kuljetuspalvelujen myöntämisestä mielenterveyskuntoutujille

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Kuusela esitti, että aloitteeseen lisätään virke vakiotaksioikeudesta. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. hyväksyä seuraavan aloitteen:

Vammaisneuvosto esittää, että mielenterveyskuntoutujille myönnetään kuljetuspalveluja, saattajapalveluineen.

Perustelut

Korona-aika teki monen ihmisen, jolla on mielenterveysongelma, eristäytymisestä kroonista, kun sulkutoimenpiteet pakottivat pysymään kotona. Näiden ihmisten osallisuutta yhteiskunnassa voidaan selkeästi lisätä, jos heidän liikkumistaan tuettaisiin paremmin.

Mielenterveyskuntoutujilla on diagnoosistaan riippumatta yhteisiä tarpeita koskien julkisia tiloja. Tilojen pitää olla rauhallisia, selkeitä ja opasteet kohdallaan. Lisäksi tutut ja turvalliset henkilöt ovat avuksi. Alkuun voidaan päästä yhdistysten tarjoaman matalan kynnyksen toiminnan kautta.

Matalan kynnyksen toiminnan pariin pääsemiseen pitää kuitenkin päästä julkisella liikenteellä kulkemiseen mahdollisesti liittyvien fobioiden yli ja ohi. Siksi, ainakin alkuvaiheessa, voi olla suureksi avuksi mahdollistaa yksittäisten henkilöiden kuljetus käyttämällä apuna kuljetuspalvelua. Tarvittaessa voidaan myöntää vakiotaksioikeus, jolloin myös kuljettaja on

tuttu.

Pysyvää kuljetuspalvelujen tarvitsevat erityistapaukset. Pääsääntöisesti kuljetuspalvelu olisi väliaikaista ja tukisi kuntoutumista. Hyöty ihmiselle on mittava ja mahdollisesti pysyvä. Osallisuuden lisääntyminen kannustaa kuntoutujaa integroitumaan uudelleen yhteiskuntaan.

Kun mielenterveyskuntoutuja vähitellen toipuu, niin hän löytää uudestaan ne taidot millä pärjätään yhteiskunnassa."

ja

2. lähettää aloite vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Selostus

Vammaisneuvoston aloite koskien kuljetuspalvelujen myöntämisestä mielenterveyskuntoutujille

Vammaisneuvosto esittää, että mielenterveyskuntoutujille myönnetään kuljetuspalveluja, saattajapalveluineen.

Perustelut

Korona-aika teki monen ihmisen, jolla on mielenterveysongelma, eristäytymisestä kroonista, kun sulkutoimenpiteet pakottivat pysymään kotona. Näiden ihmisten osallisuutta yhteiskunnassa voidaan selkeästi lisätä, jos heidän liikkumistaan tuettaisiin paremmin.

Mielenterveyskuntoutujilla on diagnoosistaan riippumatta yhteisiä tarpeita koskien julkisia tiloja. Tilojen pitää olla rauhallisia, selkeitä ja opasteet kohdallaan. Lisäksi tutut ja turvalliset henkilöt ovat avuksi. Alkuun voidaan päästä yhdistysten tarjoaman matalan kynnyksen toiminnan kautta.

Matalan kynnyksen toiminnan pariin pääsemiseen pitää kuitenkin päästä julkisella liikenteellä kulkemiseen mahdollisesti liittyvien fobioiden yli ja ohi. Siksi, ainakin alkuvaiheessa, voi olla suureksi avuksi mahdollistaa yksittäisten henkilöiden kuljetus käyttämällä apuna kuljetuspalvelua.

Pysyvää kuljetuspalvelujen tarvitsevat erityistapaukset. Pääsääntöisesti kuljetuspalvelu olisi väliaikaista ja tukisi kuntoutumista. Hyöty ihmiselle on mittava ja mahdollisesti pysyvä. Osallisuuden lisääntyminen kannustaa kuntoutujaa integroitumaan uudelleen yhteiskuntaan.

Kun mielenterveyskuntoutuja vähitellen toipuu, niin hän löytää uudestaan ne taidot millä pärjätään yhteiskunnassa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston puolesta,

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

16/19

Vammaisneuvosto

§ 23

13.03.2024

Pirkko Kuusela (Puheenjohtaja ja aloitteen valmistelija)
Kaj-Christer Ojala (Aloitteen valmistelija)
Marsa Valtonen (1. varapuheenjohtaja)
Rosita Ahlgren (2. varapuheenjohtaja)
Juha-Matti Koskinen (3. varapuheenjohtaja)

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano**

Päätöshistoria

§ 24

Ilmoitusasiat**Päätösehdotus**

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Kuusela esittänyt seuraavan kokouksen järjestämistä etäyhteydellä teamsissa. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Aluevaltuusto kokouksessaan 13.2.2024 § 4 hyväksyi alueellisen hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2026
2. Aluevaltuuston kokouksessa 13.2.2024 § 14 jätettiin valtuustoaloite vammaisjärjestöjen avustuksista.
3. Aluehallitus kokouksessaan 26.2.2024 § 21 päätti käyttää otto-oikeutta koskien liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta ja ottaa asian käsiteltäväkseen.
4. Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan kokouksessa 7.3.2024 § 5–17 käsittelyssä oikaisuvaatimukset koskien tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan 14.12.2023 § 64 ja § 66 päätöksistä yleisavustuksina ja kumppanuusavustuksina jaettavien järjestöavustusten myöntämisestä.
5. Seuraava vammaisneuvoston kokous keskiviikkona 10.4.2024 klo 17.00 alkaen. Paikka on toistaiseksi avoinna.

Liitteet**Oheismateriaali**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

18/19

Vammaisneuvosto

§ 25

13.03.2024

2129/05.07.00/2023

Vammaisneuvosto 13.03.2024 § 25

§ 25

Muut asiat

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee muut asiat tiedoksi.

Käsittely

Asiakohdan käsittelyn aikana nostettiin esille seuraavia asioita:

- Esitys vammaisneuvoston koulutuspäivän järjestämisestä.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.